

Laboratorium Badania Antygenów Zgodności Tkankowej (HLA)-LBAZT
Centrum Hematologiczno-Transplantacyjne
Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii

INFORMATOR 2024

1. Laboratorium działa w strukturze DCOPIH na podstawie pozwolenia Ministra ds. Zdrowia na wykonywanie czynności testowania próbek do badań oraz testowania komórek tkanek i narządów w rozumieniu art.37 ust 1 Ustawy Transplantacyjnej - decyzja nr **OITK.4041.10.2022.MN z dnia 24.03.2022r.** LBAZT wpisane jest do Ewidencji Laboratoriów Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych (numer identyfikacyjny **4004**).
2. Adres Laboratorium HLA:
ul. Fieldorfa 6
54-049 Wrocław
Tel. + 782 999 726/727
Fax. +48 71 79 119 95
e-mail: hla@dcopih.pl
3. Laboratorium Badania Antygenów Zgodności Tkankowej (LBAZT), jako ośrodek doborowy, realizuje przede wszystkim procedury:
 - a) **doboru dawcy rodzinnego**, ma na celu dobór dawcy i biorcy do przeszczepu szpiku /komórek krwiotwórczych od dawcy rodzinnego, obejmuje:
 - **typowanie pierwotne** HLA klasy I locus A, B oraz klasy II locus DRB1 na niskim poziomie rozdzielczości u pacjentów i członków ich rodzin
 - **typowanie potwierdzające/weryfikujące** pary biorca-potencjalny zgodny dawca rodzinny (z nowej próbki krwi) - typowanie antygenów zgodności tkankowej klasy I locus A, B, C oraz klasy II locus DRB1 i DQB1 na niskim poziomie rozdzielczości
 - b) **doboru dawcy niespokrewnionego/haploidentycznego** – dobór dawcy całkowicie / połowicznie zgodnego z biorcą pod względem HLA, obejmuje:
 - **I etap doboru** HLA klasy I locus A, B, C (niska rozdzielczość) oraz klasy II locus DRB1, DQB1 (wysoka rozdzielczość) u pacjenta i potencjalnego dawcy niespokrewnionego / haploidentycznego
 - **II etap doboru** typowanie HLA klasy I locus A, B, C, ewentualnie DPB1 na wysokim poziomie rozdzielczości u pacjenta i potencjalnego dawcy niespokrewnionego / haploidentycznego
 - c) **typowania potencjalnych dawców komórek krwiotwórczych do rejestru** w celu powiększenia rejestru własnego, a tym samym światowej bazy danych, co przekłada się na skuteczniejszy dobór dawcy
 - d) **poszukiwania związku między antygenami HLA a chorobami** – poszukiwanie związku predyspozycji genetycznej z określonymi jednostkami chorobowymi;
 - e) **oznaczanie genów KIR**

[Wpisz tutaj]

4. Badania wykonywane są na podstawie skierowań do LBAZT(HLA) wraz z dołączonym podpisanym formularzem zgody, [dostępnych na stronie DCOPIH lub w intranecie w zakładce ➡ REGULACJE ➡ PROCESY i PROCEDURY ➡ LBAZT\(HLA\) - jako pliki pdf do pobrania.](#)
5. W zależności od celu badania dostępne są określone rodzaje formularzy:
- skierowanie ogólne do LBAZT w ramach doborów pierwotnych/ rodzinnych, niespokrewnionych, dotypowania / roztypowania na niskim i wysokim poziomie rozdzielczości oraz w ramach poszukiwania związku HLA z chorobą – załącznik HLA/Pr-0/-F1
 - zgoda na pobranie materiału do badań – załącznik HLA/Pr-02/F3 .
 - potwierdzenie pobrania materiału do badań HLA u potencjalnego dawcy komórek krwiotwórczych (do rejestru) –załącznik HLA/Pr-02/F2A -należy dołączyć do ankiety wypełnionej przez dawcę.

UWAGA!

Do każdej osoby badanej należy wypełnić:

- osobne skierowanie wraz z dołączoną podpisaną zgodą osoby badanej/przedstawiciela ustawowego oraz**
- w przypadku pacjenta (dobory rodzinne/ inne) dołączyć dodatkowo oświadczenie o prawie do opieki zdrowotnej pacjenta (nie dotyczy Centrum Hematologiczno-Transplantacyjnego DCOPIH)**
- w przypadku, gdy osoba badana nie jest obywatelem RP - należy dołączyć kopię dokumentu poświadczającego ubezpieczenie .**

Skierowania powinny być wypełniane czytelnie (najlepiej drukowanymi literami) ,co pozwoli uniknąć błędów przedanalizycznych, spowodowanych niedokładnym nazewnictwem lub nieczytelnym pismem zlecającego.

4. Materiał do badań:
- krw pełna (żylna)** pobrana:
 - do **2** probówek z **EDTA (bez kulek!)** o poj. **9 ml** każda (u dzieci odpowiednio mniej lecz nie mniej niż 5 ml)
 - w przypadku potencjalnego dawcy komórek krwiotwórczych (do rejestru) pobranie krwi do **1** probówki z **EDTA (bez kulek!)** o poj. **9 ml**
 - w przypadku niskiej leukocytozy – **2-4 wymazy z błony śluzowej policzka !**
(UWAGA: osoba badana powinna być na czczo, nie powinna wcześniej myć zębów ani spożywać żadnych napojów)
W celu pobrania wymazu należy wewnątrz każdego policzka mocno pocierać końcówką wymazówki przez min. 10 sekund. , następnie należy wymazówkę umieścić w opisanym opakowaniu transportowym **(bez podłoża!)** – w przypadku pacjentów z niską leukocytozą wykonać 3-4 wymazy.

5. Opis materiału:

- Imię i Nazwisko pacjenta lub ID Dawcy (podany przez Koordynatora Dolnośląskiego Banku Dawców Komórek Krwiotwórczych- DBDKK)
- Datę urodzenia badanej osoby lub PESEL
- Datę i godzinę pobrania
- Zastosowane odczynniki lub roztwory konserwujące

UWAGA: do opisywania próbek należy użyć markera wodoodpornego !!!

6. Opakowanie, w którym transportowany jest materiał, zapewnia bezpieczeństwo produktu (szczelność), jest dobrej jakości, wystarczająco mocne, aby wytrzymać wstrząsy oraz czynności ładunkowe. Składa się z trzech elementów: naczynia pierwotnego, opakowania pośredniego oraz opakowania zewnętrznego.

7. Opakowanie zewnętrzne należy odpowiednio opisać: **(nie dotyczy DCOPIH)**

- dokładną nazwę i adres placówki pobierającej materiał do badań, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za nadanie przesyłki wraz z numerem telefonu;
- dokładną nazwę i adres placówki odbierającej przesyłkę, imię i nazwisko osoby upoważnionej do odbioru przesyłki wraz z numerem telefonu, oraz dane osoby kontaktowej na wypadek zaistnienia istotnych zdarzeń niepożądanych, adres i numer telefonu (może to być ta sama osoba)
- oznaczenie „PRÓBKI DO BADAŃ” oraz „OSTROŻNIE”
- ostrzeżenie „ZAGROŻENIE BIOLOGICZNE”
- informacje o warunkach transportu: transportować w temp. otoczenia,
- informację – „NIE NAPROMIENIOWYWAĆ”

8. Transport materiału do LBAZT- materiał musi być dostarczony w jak najszybszym czasie od momentu pobrania

- odbywa się w temp. otoczenia w pojemniku transportowym przeznaczonym tylko do przewożenia materiału biologicznego.
- czas transportu do 72 h - Do momentu przesłania materiału do badań próbki krwi przechowywane są w lodówce w temp. (+2°C)-(+8°C) ,a materiał z wymazem w dołączonej próbce w temp. pokojowej
- materiał przyjmowany jest od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00

9. Próbki kurier dostarcza bezpośrednio do Laboratorium HLA lub Koordynatorowi Dolnośląskiego Banku Dawców Komórek Krwiotwórczych, który następnie zgodnie ze zleconymi badaniami, przekazuje je do LBAZT.

10. W przypadku dostarczenia materiału przez kuriera poza godzinami pracy LBAZT lub Koordynatora istnieje możliwość dostarczenia na adres:

Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii
Centrum Hematologiczno-Transplantacyjne
ul. Grabiszyńska 105,
53-439 Wrocław
Oddział Hematologiczny, I piętro ; tel. 71 782 999 710

[Wpisz tutaj]

11. Materiał odbiera dyżurująca pielęgniarka i umieszcza go w lodówce w temperaturze (+2°C)-(+8°C).
Następnego dnia rano materiał zostaje dostarczony do Laboratorium przez przeszkolonego kuriera DCOPiH.
12. **Materiał jest przyjmowany do Laboratorium tylko ze skierowaniem - w przypadku braku skierowania materiał zostanie odrzucony i poddany utylizacji .**
13. **Zlecenie wykonania badania do Laboratorium Badania Antygenów Zgodności Tkankowej jest równoznaczne z zapoznaniem się z informatorem i zobowiązaniem do stosowania się do podanych w nim wytycznych.**